

„Er ist auch klein”

Tompa Pufi klottgatyában

csak úgy „Jönnek majd jobb napok is / S egyszer / (Be jó lesz, ki megéri) / Torkig a fürtelemmel / S emlékezve / Megállítjuk / A gonosz szédítőket, / A tegnapi időket” – írta Ady, a nagy összegző, a magyar életérzés legadekvátabb megfogalmazója, akit bízást bibliaként is idézhetünk. Magyar bibliaként. Istenem, undorából gerjedt harci kedvvel hogyan vetné most magát szomorú, szép harcoként a nyerte-sek által kiprovokált, kampányt folytató kulturkampf következő szakaszába!

SZÉKELY KECSKÉS JÁNOS

csak úgy Jól odamondogatna a ki tudja honnan jött magyaroknak, akiknek ő továbbra sem lenne magyar, és leleplezné a balosok minden eddigénél gátlástalanabb és álságosabb kettősmérce-alkalmazását ugyanúgy, mint a könnyezve, irredenta nótákat éneklő, csodára váró, önmagukat sajnálók népes táborát. Bizonyára neki is feltűnne, hogy ugyanazok tiltakoznak a tömegek utcai megjelenése ellen, akik a minap (május elsején) még azzal dicsekedtek, hogy bezzeg ők is hány embert tudnak a rétre csalni. Kiváló vitairatot jelentetne meg a Nagyvárad Naplónak (hol van már az a város, az az újság, az a sajtószabadság!) Medgyessy majdnem miniszterelnök úr Kontyfa utcai, anyák napi piár-megmozdulásából, amelyben a választások után eltűnt, majd erre az aktusra feltűnt politikus kifejtette, hogy büszke, erős nemzetet szeretne, amely valóban a családokra épít és szeretné a családok támogatásával az egész nemzet boldogulását elősegíteni. Ady is bizonyára rádöbbenne, hogy honnan, kiknek a programjából lopta ezeket a gondolatokat és mondatokat...

Ady híján nincs mit tennünk, magunk látnunk neki – torkig a fürtelemmel – regisztrálni az eseményeket, és be jó lesz annak, aki megéri, hogy hagyományos álomként tekinthet vissza a múlt most elkezdődött regnálására. Olyan diszsonáns, ami történik, mint a ciklem írásakor a tv2 által játszott film 1951-ből, a „Civil a pályán”. „Teleki Jóska az üzem ünnepelt sztár-futballistája, de munkáját elhanyagolja, és így brigádjuk a versenyben lemarad. Emiatt összetűzésbe kerül a jól dolgozó, de a sportot nem szerető Rácz Pistával. Pista azonban megismerkedik Jóska húgával és a kedvéért sportolni kezd. Csakhamar meg is szereti mind a sportot, mind a lányt. Ő lesz a sportfelelős, és példája nyomán – az intéző Bogdán mesterkedései ellenére – egyre több dolgozó kezd aktívan sportolni...” – olvashatjuk az ismertetőben. Miközben elborzadunk a sematizmus tobzódása láttán, mégiscsak elandalodunk *Soós Imre*, *Ferrari Violetta*, *Latabár Kálmán* játékán. *Spiró György* írta nemrég a 168 Órában, hogy ezek a filmek borzalmasak voltak, de a színészi játék! Elnézem a film záró képsorai-

ban az ősz Gózon Gyulát, és a pocakos Tompa Pufit, akik idős szakiként, klottgatyában, fülig érő mosollyal, harsányan énekelve vonulnak a spartakiádra. Csak tudnám, mire gondoltak közben, mert oly árulkodóan túlárado a lelkesedésük, hogy akár karikatúrának is vélhetném...

Hogyne tetszenének! Rádásul ekkor voltak gyerekek, fiatalok! Ezt az érzést kell most előbányászniuk a lelkek médiakufáinak, ezzel lehet érzelmileg legitimálni a kékcédulásokat. Ezt az életérzést írta meg *Black* a gondola vitaforumán: „Ma megint hallottam egyik, velem egykorú szavazótársam – MSZP – nosztalgizását. Amikor fele annyi idősök voltunk, mint most, akkor a sör is 3 Ft 50 fillér volt. Hát ezek az idők már nem térnek vissza – mint mondta. De ha az Úristen megkérdezné tőle, hogy mit szeretne, akkor azt mondaná, hogy legyen fele annyi idős, mint most.

Úgy szavazott az MSZP-re, mint a fiatal-ságára. Amikor boldog volt.

A többi nem érdekli.”

Bizony, a többi hasonló korú választó többsége is ugyanebbe a csapdába sétált bele. Kikecmeregni ebből ők már nem is igen fognak, mert – magamról is tudom –, minél idősebbek leszünk, annál inkább az emlékeink között élünk.

csak úgy Hanem a fiatalok! Adynak is ők tetszenének! Nem véletlen (miként már az elmúlt heti „csak úgy”-ban is említém), hogy a szociálliberálisok egy ideje mást sem tesznek, mint a velük kapcsolatos ellentaktikát igyekeznek kidolgozni, érzéseiket degradálni, az idősebbek előtt hiteltelenné tenni őket. Már a választások másnapján elkezdődött ez, az április 22-i, hétfői sajtóklubban: *Bolgár György*: „... hogy az elmúlt két hétben nemcsak röplapokkal és enyhén szólva félrevezető nyilatkozatokkal operáltak, hanem azzal is, hogy megmozgattak hatalmas, talán eddig soha nem látott tömegeket. Ezek a tömegek rádásul két bázisból rekrutálódtak. Az egyik a MIÉP-é volt, teljesen nyilvánvalóan és mostantól kezdve Orbán Viktor, mint a nagy és erős parlamenti ellenzék vezetője ezeket a MIÉP-es tömegeket tulajdonképpen tetszése szerint mozgathatja.

Aczél Endre: Fiatalok, fiatalok.

B. Gy.: A másik bázis pedig a fiatalok

bázisa. Akinek fogalmuk sincs arról, hogy mi volt itt a szocializmus alatt, de a komcsi, meg a komcsizás az számukra egy nagyon könnyen beazonosítható és ugye már a történelmi tanulmányaik során is mindenképpen a rosszként megfogható, közel-múltbeli történelmi célpont, tehát ha valaki komcsi, akkor az rossz, az a diktatúra terméke, az a régi elvtársi világ terméke, tehát számukra nagyon könnyen eligazítást kapni arról, hogy mi a jó és mi a helyes. Na most a MIEP-es bázis egyfelől, másfelől a nagyon nyitott, mozgékony, energikus, akár még műveltnek is nevezhetem bizonyos tekintetben, egyetemista, meg gimnazista, középiskolás tömegnek a mozgatása ez nagyon nagy lehetőségeket ad a következő ellenzék számára és megteremti azt a veszélyt is, hogy alkalmanként a Parlamenten kívülre vigyék a politizálást, ugyanis ezt meg tudják tenni. Nagyon könnyen tudják ezeket a tömegeket mozgósítani.

csak úgy A. E.: Győztesként vagy a győzelem reményében, én ebben egyszerűen nem hiszek. A dolog elfárad önmagától. Nem, ez, én nem mondanám...

Juszt László: ... ne a saját ... gondolkozz...

A. E.: ... pszichológiai értelemben nekem egy szimpla képlet...

B. Gy.: Magyarországon szimbolikus ünnepek vannak. Október 23-a és március 15-e...

A. E.: És akkor mi van?

B. Gy.: Minden alkalommal ki lehet vinni százazreket az utcára...

A. E.: És akkor mi van?

B. Gy.: Demonstrálni lehet azt, hogy nem tetszik a kormány, ezért nem tetszik, és ezzel szembe tudjuk állítani Orbán Vikort és a Fideszt.

M. T.: Válaszoljunk a Bandi kérdésére...

A. E.: ... erőlt fölmutatni, megmondom neked, történelmi tapasztalat nekem azt sugallja, és nem fogom megnevezni a nevet, nem fogom elmondani az országot, se az időpontot, ez mindig akkor érdekes és akkor igazán érdekes, amikor hatalmon vagy és a hatalom gyakorlásával egy meghatározott célt is követsz. Azért érdemes mozgósítani. Ellenzékéből, parlamenti ellenzékéből, hát én szkeptikus vagyok.

J. L.: Hát a hatalomért.

M. T.: Én szeretném, hogyha úgy lenne, ahogy a Bandi mondja, hogy ez elhal és meg, lenyugszik ez a hangulat, de én azért nem vagyok ebben annyira optimista, mert azt látom, hogy a Fidesz törekvése nagyon egyszerűen az, hogy infantilizálja a politi-

kát. Tehát látom, ti is látjátok ezeket a fiatal felhevült arcokat, mondjuk ott a Millenáris Parkban. Úgy csápolnak...

A. E.: ... aranyosak egyébként, szóval ...

M. T.: ... nem ez a kérdés. Úgy csápolnak, mint egy rockkoncerten. Ezt most úgy értem, nem pejoratív mondom, hanem tényszerűen. Tehát azzal a naivitással, azzal a feltétlen lelkesedéssel, 15 éves kislányok szokognak...

A. E.: ... Führer, Princzip, ...

M. T.: ... igen ez a Ria, ria, Hungária skandalás...

A. E.: ... borzasztó ...

csak úgy M. T.: ... a Viktor, Viktor stb. Ennek az egésznek a képe egy olyan kialakulóban lévő tömegstílust mutat, ami azért veszélyes, nem azért, mert erőt mutat fel, nem azért, mert kiviszi az utcára az embereket, ha kiviszi, hiszen zárójelben mondom, Budapest meg sem rezgett a Kossuth-téri autodafétól, Budapest ugyanúgy szavazott, mint az első fordulóban...

A. E.: ... az összes budapesti kinn volt. Budapestnek van 1 millió 767 ezer lakója, az mind kinn volt. Nem? Világos.

M. T.: Jó, most vegyük ezt komolyan. Én úgy gondolom, akárki volt kinn, Budapesten egyáltalán nem látszott meg ennek a hatása. De mégis az történik, hogy kialakul és az ő reményeik szerint – gondolom – egyre jobban növekszik egy olyan réteg, amelyik a politikát showműsornak éli meg. Egy rock-sztár iránti odaadáson keresztül, egy infantilizált, tehát a tényektől, a politikai helyzet-től, az értékektől független politikai kultúra alakul ki...

J. L.: Ez lesz a tabáni LGT-koncert?

M. T.: Hát azt sokkal ártatlanabb dolognak gondolnám. Szóval összefoglalva, én úgy gondolom, hogy a törekvés nyilvánvalóan az, hogy mire a következő választásokig elérünk, ha egyáltalán el akarnak odáig érni, mert lehet, hogy meg fogják próbálni menet közben a kormányt megbuktatni természetesen, akkor egy olyan új választói réteggel kerüljenek a választások elé, amelyiknek már gázáremelésről se kell beszélni és családi támogatási rendszerről se kell beszélni, mert nem érdekli, nem érti, mint ahogy – tegyük hozzá – szerintem most sem érti. Ha most ezek közül a fiatal emberek közül kiválogatnánk egyet-egyet és megkérdeznéd, hogy mit tud ő a valós politikai szempontokról, értékekről, mi szembesül itt mivel, akkor kiderülne, hogy az egészről fogalmuk sincsen.

B. Gy.: Hogy mitől komcsi a Horn-kormány '94 és '98 között, ezek a gyerekek nem tudják. Nekik elég csak egyetlenegy jelző és ezért nagyon könnyű őket mozgatni, ezért veszélyes az, hogyha arra vannak felhasználva, amire. De nyilvánvalóan élvezik azt, hogy egy politikai mozgalom részesei. Hogy ott vannak a politika élvonalába, közvetlenül a miniszterelnök ...

M. T.: Kaptak egy sztárt, kaptak egy közéleti sztárt. Igen."

Azért idéztem ilyen hosszan, hogy nyugodtan, olvasva is követhessük, miképpen befolyásolja gondolataikat a gyűlölködő paranoia, miként hergelik bele magukat a baloldali újságírás krémjét jelentő személyek téves következtetésekbe. De annyiban helytálló volt az észjárásuk, hogy errefelé mozdult, ezt folytatta az egész, összefonódott balliberális média- és politikai elit. Két fő csapásirányuk van, az „elkábított” fiatalok, és a „népvezér”, a „Führer” Orbán Viktor. Az első problémát megoldhatónak vélik az ismét másságmániakussá konvertálандó kulturális és oktatási tárca tevékenységével, az utóbbit a sorozatos politikai és emberi támadásokkal. Persze, mind a kettőhöz kell a mainstream médiumok agymosó hatása. Miközben jönnek a hírek: miként tervezik a nyertesek a meglevő, „konzervatív” médiumok ellehetetlenítését, kivásárlását, megszüntetését.

Orbán Viktor esetében pedig ismétlődik a történet. Állítólag nem lesz tisztsége, mégis támadják. Egyszer már idéztem ebben a sorozatban egy 1995-ös tanulmányomból: „Orbán Viktor igazi helyi értékét valójában nem a még mindig kicsiny bázissal rendelkező pártja politikai jelentősége, hanem a vele ellenséges média mutatja: ilyen elkeseredett dühvel csak a legveszélyesebb ellenfelet szokták támadni.”

csak úgy Csakhogy ez a düh mára gyűlölködéssé változott, néha alantas felhangokkal. (Alhangokkal?) Nem férne cikkem keretébe, az elmúlt heti Orbán-ellenes cikkek, műsorok felsorolása. De az meg külön tanulmányt érdemelne, hogyan jutottak el két hét alatt a csápoló fiatalok képétől a fasizmus után szomjúhozó fiatalok rémképéig. Véleményem is lenne róla, de mivel Kocsis L. Mihály olyan plasztikusan leírta a magát öt idézném: „Leiki igény. A fasizmus! Az a lelki igény, a nagy magyar író, Eörsi István szerint, „Opti Pista” (ahogy magát nevezni szokta) ezekben a napokban kissé pesszimista, noha minden oka meglenne, hogy ne legyen az. (Pártja kormány- és szalonképes, míg a rettegett MIÉP alulról szagolja a sajátot, amit kiénekeltek a szájából.) De nem! Barátunk a félelemben most úgy gondolja, hogy a magyar fiatalság egyik (nyilván rosszabbik, mert jobb felé kacsingat) felében lelki igény van a fasizmusra. (A fasizmus mint lelki igény: Népszabadság, 2002. május 2.: »Előrebocsátom: írásomnak nincs aktuálpolitikai célja. Csak megállapítok valamit, ami – ha igazam van – feladja a leckét minden demokratikus erőnek, hogy miként politizáljon a következő években. «)

A lelki igény arról ismerszik, hogy emberek összegyűlnek, tapsolnak, lelkesednek (szemek ragyognak), embereknek vannak reményeik, vágyaik, céljaik, uram bocsá, eszményeik. (Rádadásul fiatalok, akiket...

»belevisznek«.) Ugyanakkor egy történész egy másik lapban (Litván György, ÉS; 2002. április 26.) »ducét« és »führer-elvet« emleget a jelenséggel kapcsolatban. (»Orbán Viktor hirtelen duceként, vezérként lépett fel, ilyen minőségében éltették és imádták őt, skandálták a nevét olyan fiatal tömegek, amelyek korábban teljes közönyt mutattak a politika iránt. Most egyszer csak megízlelték a politikai mozgalom ízét, és szenvedélyesen, megrészegülve vetették bele magukat.«)

Lelkü rajta, amit mondanak.

De ha már...

Miért nem a másik szélsőség? Miért nem a »fényes szelek«? Miért nem Párizs? Ezerkilencszázhatvannyolc? Miért nem jut eszükbe más, csakis és kizárólag a fasizmus."

Válasz helyett megalázó megnyilvánulások, fenyegetések. Bár emlegették másutt is, nem hagyhatom ki Medgyessy Péter Die Welt-nek adott interjúját: „Ungarn ist klein, er ist auch klein, da mag man manchmal etwas zu hoch greifen.” – mondta. Vagyis: Magyarország kicsi, ő maga is kicsi, ilyenkor az ember néha szívesen nagyozol egy kicsit.

Ilyen egy szociáldemokrata úriember! De az igazán szálnalmas az, hogy vetélytársa (testi) kicsinységére utaló félmondat az MSZP és Medgyessy honlapján kimaradt a fordításból...

Visszont azt hamar értésünkre adták, hogyan képzelik az árkok betemetését. Mi is benne leszünk. A vasárnapi híradóban az anyák után a polgárokhöz szólt leendő kormányfőjük: „Felül fogjuk vizsgálni a döntéseket, és amennyiben ezek a döntések nem voltak törvényesek, azért mert nem voltak meg a feltételek ahhoz, hogy ezt a döntést meghozzák, akkor sajnos kénytelenek leszünk az összes döntést felülvizsgálni. Nem lehet mást tennünk! (...) Nem lehet azt játszani, hogy kész helyzetet teremtenek a következő kormánynak. Ez Európában nem szokás.”

A polgár meg töpreng. Hogyan is volt ezzel a metróberuházás aláírásával?

csak úgy Mindenesetre most nem számíthatunk kegyelemre. A balliberális tábor olyan elánnal vetette bele magát a küzdelembe, hogy látszik, az ellenfél megsemmisítésére törekednek. Nem számíthatunk olyan toleráns viselkedésre, amiben eddig ők részesültek a nemzeti erőktől, valahányszor azok megnyerték a választást. Ha kibírjuk a nyomást, ha megteremtjük a saját nyilvánosság eszközeit, akkor ismét lesz esélyünk a választási győzelemre. Vajon folytatjuk a korábbi, Grál lovagi politizálást? Vagy pedig tölük tanulva mi is úgy teszünk, ahogyan Ady ajánlja a cikk elején idézett verse folytatásában: „És csöndesen megkérjük: / Milyen halált akartok, / Buta és elnyűtt / Régi, ostoba kardok?” ■